

IV

(Informatie)

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN
INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

RAAD

Conclusies van de Raad over een nieuwe EU-agenda voor het hoger onderwijs

(2017/C 429/04)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

HERINNEREND AAN de politieke achtergrond van dit vraagstuk, die in de bijlage bij deze conclusies wordt toegelicht;

ZICH ERVAN BEWUST DAT:

1. hoger onderwijs op individueel niveau bijdraagt tot de persoonlijke en professionele ontwikkeling van lerenden, en personen helpt om verantwoordelijkheid te nemen voor hun educatie en loopbaan gedurende het gehele leven. Op het niveau van de samenleving legt het de grondslag voor duurzame ontwikkeling, economische groei, innovatie en sociale cohesie, en speelt het een belangrijke rol bij het in kaart brengen en aanpakken van maatschappelijke uitdagingen;
2. samenwerking en synergie moeten worden versterkt, zowel binnen onderwijssectoren als tussen het hoger onderwijs en onderzoek, innovatie en de arbeidswereld;
3. instellingen voor hoger onderwijs steun nodig hebben voor het vervullen van hun taak op het gebied van maatschappelijke betrokkenheid en voor het treffen van maatregelen om te waarborgen dat de samenstelling van hun studenten- en personeelsbestand een betere afspiegeling van de bevolking in haar geheel vormt;
4. instellingen voor hoger onderwijs moeten worden aangemoedigd om leer- en onderwijsbenaderingen te herzien en met name een studentgerichte benadering, op samenwerking en onderzoek gebaseerd leren, inclusieve leeromgevingen en gebruik van digitale technologieën te propageren;
5. hoewel er sprake was van een opmerkelijke vooruitgang in de richting van het kerndoel van Europa 2020, namelijk voltooiing van tertiair of hieraan gelijkwaardig onderwijs door ten minste 40 % van alle 30- tot en met 34-jarigen, het van cruciaal belang is ervoor te zorgen dat hoger onderwijs hoogwaardig en relevant is, zodat afgestudeerden zich zowel persoonlijk als professioneel kunnen ontplooiën;
6. er in dit verband nog steeds inspanningen nodig zijn om gegevens van betere kwaliteit over het hoger onderwijs te verstrekken, bijvoorbeeld op het gebied van sociale en werkgelegenheidsresultaten en actief burgerschap voor mensen die het hoger onderwijs verlaten, alsook over grensoverschrijdende mobiliteit en de bijbehorende uitdagingen;
7. internationale samenwerking en leermobiliteit op het gebied van hoger onderwijs, met name via het Erasmus+-programma, het mogelijk hebben gemaakt nieuwe grensoverschrijdende partnerschappen tot stand te brengen, goede praktijken uit te wisselen, een interculturele verstandhouding op te bouwen en waarden te delen, alsook nieuwe kennis te ontsluiten en benutten, met het doel de aantrekkingskracht en het concurrentievermogen van het Europese hogeronderwijssysteem wereldwijd te versterken;
8. het hoger onderwijs in Europa voor de volgende specifieke uitdagingen staat:
 - a) studenten met betere kennis, vaardigheden en competenties toerusten, en tegelijk mismatches in vaardigheden en vaardighedentekorten in bepaalde beroepscategorieën aanpakken;
 - b) voor iedereen gelijke toegang en voorwaarden om te kunnen slagen in het hoger onderwijs ontwikkelen, en de maatschappelijke betrokkenheid van de instellingen voor hoger onderwijs bevorderen;

- c) ten volle gebruik maken van het nog onbenutte potentieel van instellingen voor hoger onderwijs om via onderwijs en onderzoek bij te dragen tot innovatie en ontwikkeling in de bredere economie, met name in hun eigen regio;
- d) samenhang tussen het bestuur van het hoger onderwijs en duurzaam beheer van middelen bevorderen.

IS INGENOMEN MET:

- 9. de mededeling van de Commissie over een nieuwe agenda voor het hoger onderwijs ⁽¹⁾, die voortbouwt op eerdere samenwerking en beoogt ervoor te zorgen dat de instrumenten en programma's van de EU ondersteuning bieden voor wederzijds leren en beleidssamenwerking op het gebied van hoger onderwijs.

Met volledige inachtneming van de beginselen van academische vrijheid en institutionele autonomie van de instellingen voor hoger onderwijs, en zich bewust van hun fundamentele rol bij de verdere modernisering van hogeronderwijsystemen,

VERZOEKT DE LIDSTATEN het accent te leggen op de volgende prioritaire actiegebieden:

A. BEVORDEREN VAN EXCELLENTIE BIJ DE ONTWIKKELING VAN VAARDIGHEDEN

- 10. Hogeronderwijsinstellingen aanmoedigen om het talent en het potentieel van alle lerenden te ontwikkelen, en hen beter toe te rusten met de kennis, vaardigheden en competenties die ze nodig hebben om zich als actieve en verantwoordelijke burgers in de samenleving te gedragen en deel te nemen aan de arbeidsmarkt en een leven lang leren.
- 11. Mismatches in vaardigheden en vaardighedentekorten aanpakken en inspelen op toekomstige behoeften aan vaardigheden door instellingen voor hoger onderwijs aan te moedigen:
 - a) de samenwerking met werkgevers op te voeren, bijvoorbeeld via werkplekleren en door theoretische en praktische aspecten op te nemen in programma's;
 - b) samen te werken met onderwijsinstellingen op alle niveaus en andere relevante stakeholders om lerenden te motiveren tot een loopbaan in hooggekwalificeerde beroepen, ook in de academische wereld, die niet alleen aansluiten bij de huidige arbeidsmarktbehoeften maar ook de economie van morgen, de samenleving en de toekomst van arbeid mee vorm geven, en bijzondere aandacht te besteden aan het verwerven van vaardigheden op het gebied van wetenschap, technologie, engineering, (kunsten) en wiskunde (STE(A)M);
 - c) gebruik te maken van prognoses en analyses van vaardigheden en arbeidsmarkten om op basis daarvan de kwaliteit van het hoger onderwijs te verbeteren en lerenden te helpen weloverwogen studiekeuzes te maken.
- 12. Nauwere banden met lokale gemeenschappen opbouwen, bijvoorbeeld door, waar passend, gemeenschaps- en vrijwilligerswerk beter in te passen in programma's, en door een ondernemerscultuur en ondernemersvaardigheden te stimuleren binnen en buiten de instellingen voor hoger onderwijs.
- 13. Instellingen voor hoger onderwijs aanmoedigen om innovatieve onderwijs- en leerbenaderingen in de praktijk te brengen, met name door een strategische benadering van digitalisering te ontwikkelen en door de digitale geletterdheid van alle lerenden te bevorderen.

B. TEGEMOETKOMEN AAN DE BEHOEFTE VAN EEN DIVERS STUDENTENBESTAND EN HET ACADEMISCH PERSONEEL ONDERSTEUNEN

- 14. Naar meer rechtvaardigheid streven door de toegang tot het hoger onderwijs te verbeteren met behulp van een breed scala van middelen, onder meer door naar een betere toegankelijkheid op regionaal niveau toe te werken, alsmede betere voorwaarden om te kunnen slagen te creëren en hoogwaardig onderwijs en begeleiding voor alle studenten, ongeacht hun achtergrond, te waarborgen.
- 15. Inspanningen leveren om hogeronderwijsystemen open te stellen voor mensen in iedere fase van hun leven, door de overgangen tussen de verschillende kwalificatieniveaus en onderwijstrajecten te faciliteren, de erkenning van informeel en niet-formeel leren te verbeteren, en soepelere onderwijsmethoden in het hoger onderwijs, onder meer blended leren en open leermiddelen, te ontwikkelen.
- 16. Instellingen voor hoger onderwijs aanmoedigen tot het ondersteunen en stimuleren van de initiële opleiding en bij- en nascholing van academisch personeel, teneinde hen te voorzien van de pedagogische vaardigheden die nodig zijn om tegemoet te komen aan de behoeften van een divers studentenbestand, doeltreffende op samenwerking gebaseerde leeromgevingen te creëren, studenten te betrekken bij onderzoeksactiviteiten, interdisciplinariteit te bevorderen en beter gebruik te maken van innovatieve pedagogische praktijken.

⁽¹⁾ Document 9843/17.

17. Stappen ondernemen ter verbetering van de digitale vaardigheden van academisch personeel, onder meer digitale pedagogie en disciplinegebonden digitale vaardigheden.
18. Inspanningen leveren om excellentie en innovatie in het onderwijs naar waarde te schatten, onder meer door beloningssystemen en carrièrekansen voor academisch personeel te ontwikkelen, met aandacht voor het evenwicht tussen onderwijs- en onderzoeksactiviteiten.
19. Leermobilititeit en andere relevante internationale ervaring onder studenten en academisch personeel, zoals virtuele en gemengde mobiliteit of internationalisering in eigen land, bevorderen en stelselmatiger leer- en onderwijsmobiliteit in programma's inpassen.

C. BIJDRAGEN TOT INNOVATIE IN DE BREDERE ECONOMIE

20. Instellingen voor hoger onderwijs ondersteunen bij het uitbreiden van hun invloed op macroregionale strategieën, regionale economieën en het innovatievermogen, en bijdragen tot technologieoverdracht en regionaal beleid voor slimme specialisatie.
21. Instellingen voor hoger onderwijs ondersteunen bij de totstandbrenging van doeltreffende samenwerkingsnetwerken tussen verschillende organisaties en in diverse sectoren.
22. Instellingen voor hoger onderwijs aanmoedigen tot het scheppen van een gunstig klimaat voor ondernemingszin en creativiteit en tot een holistische beschouwing van de vraag hoe onderzoek en innovatie in studieprogramma's worden ingepast.
23. Ontwikkelingen in doctoraatsprogramma's ondersteunen om afgestudeerden beter voor te bereiden op loopbanen binnen en buiten de academische wereld, onder meer door de zichtbaarheid van overdraagbare vaardigheden te vergroten, en helpen om hun volle potentieel te bereiken en tegelijk bij te dragen tot innovatie en ontwikkeling in de bredere economie en samenleving.

D. BEVORDEREN VAN EFFICIËNTIE EN ONTWIKKELEN VAN NADERE KWALITEITSBORGING IN HET HOGERONDERWIJSSYSTEEM

24. IJveren voor toereikende, billijke en houdbare financiering en voor het doeltreffend bestuur van hogeronderwijsinstellingen, teneinde de kwaliteit en relevantie van het onderwijs en het leren te verbeteren, en inclusiviteit en excellentie te bevorderen.
25. Actieve participatie van interne belanghebbenden en betrokkenheid van externe belanghebbenden in het bestuur van instellingen voor hoger onderwijs aanmoedigen.
26. De efficiëntie, doeltreffendheid en transparantie van kwaliteitsborging verder verbeteren ter versterking van het wederzijds vertrouwen en van de procedures voor de erkenning van academische kwalificaties en ter bevordering van de internationale mobiliteit.

VERWELKOMT, met het oog op steun aan de samenwerking van de lidstaten op dit gebied, HET VOORNEMEN VAN DE COMMISSIE OM:

27. de samenwerking in het kader van het Erasmus + programma en het strategisch kader voor onderwijs en opleiding te versterken, onder meer door inclusiviteit, excellentie en innovatie in het onderwijs te bevorderen, de burgerlijke en sociale verantwoordelijkheid van studenten en hogeronderwijsinstellingen te stimuleren, relevant vrijwilligers- en gemeenschapswerk aan te moedigen en samenwerking met het bedrijfsleven te ontwikkelen;
28. maatregelen ter bevordering van de kwaliteit van de academische mobiliteit te ondersteunen, en de verspreiding van de resultaten te bevorderen, onder meer grotere transparantie van kwalificaties, ook die van vluchtelingen en migranten, en digitale uitwisseling van studentengegevens, met volledige inachtneming van de nationale en Europese regels inzake gegevensbescherming;
29. op EU-niveau steun te verlenen aan coalities voor de bevordering van de STE(A)M-studiegebieden en goede praktijken te delen;
30. de ontwikkeling van innovatieve onderwijsmethoden te bevorderen, teneinde instellingen voor hoger onderwijs te helpen bij de uitvoering van alomvattende digitale leerstrategieën, bijvoorbeeld door het Digital Learning Readiness Model (model inzake gereedheid voor digitaal leren) te bestuderen;
31. prikkels en capaciteit voor het hoger onderwijs te creëren om oplossingen voor sociale en economische uitdagingen te vinden en een grotere bijdrage te leveren aan innovatieve en ondernemende groei in de regio's, met name door betere banden met overheidsinstanties, onderzoeksinstellingen en het bedrijfsleven te bevorderen;
32. bij te dragen aan sterkere banden en coördinatie tussen de Europese hogeronderwijsruimte, de Europese onderzoeksruimte, initiatieven op innovatiegebied en andere relevante internationale onderwijsfora;

33. synergie tussen EU-instrumenten voor het verzamelen van empirisch materiaal te optimaliseren en te creëren, en de werkzaamheden van het Eurydice-netwerk en de samenwerking met de OESO op te voeren met het oog op synergie tussen activiteiten, voorkoming van dubbel werk en benutting van gezamenlijke werkzaamheden;
34. bij te dragen aan de bestudering van financierings- en bestuursstructuren in het kader van de samenwerking met de OESO, met bijzondere aandacht voor het evenwicht tussen onderwijs en onderzoek, met het doel te zorgen voor betere resultaten van afgestudeerden en de ontwikkeling van efficiëntere en doeltreffendere hogeronderwijsystemen.

VERZOEKT DE COMMISSIE:

35. ten volle rekening te houden met deze conclusies bij de opstelling van haar voorstellen voor het toekomstige strategische samenwerkingskader op het gebied van onderwijs en opleiding, het Unieprogramma inzake onderwijs en opleiding na 2020 en andere financieringsinstrumenten, met een goede afweging tussen strategische, financiële en kwaliteitsfactoren bij het ontwikkelen van die voorstellen.
-

BIJLAGE

Politieke achtergrond

1. Conclusies van de Raad betreffende een strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding („ET 2020”) (12 mei 2009).
 2. Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het ontwikkelen van de rol van onderwijs in een ten volle functionerende kennisdriehoek (26 november 2009).
 3. Conclusies van de Raad over de modernisering van het hoger onderwijs (28 en 29 november 2011).
 4. Conclusies van de Raad over de sociale dimensie van hoger onderwijs (16 en 17 mei 2013).
 5. Conclusies van de Raad over de globale dimensie van het Europese hoger onderwijs (25 en 26 november 2013).
 6. Conclusies van de Raad over kwaliteitsborging ter ondersteuning van onderwijs en opleiding (20 mei 2014).
 7. Conclusies van de Raad over ondernemerschap in onderwijs en opleiding (12 december 2014).
 8. Verklaring over het bevorderen, via het onderwijs, van burgerschap en de gemeenschappelijke waarden vrijheid, tolerantie en non-discriminatie (Parijs, 17 maart 2015).
 9. Gezamenlijk verslag 2015 van de Raad en de Commissie over de uitvoering van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020) — Nieuwe prioriteiten voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (23 en 24 november 2015).
 10. Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, betreffende het bevorderen van sociaaleconomische ontwikkeling en inclusiviteit in de EU via het onderwijs: de bijdrage van onderwijs en opleiding aan het Europees semester 2016 (24 februari 2016).
 11. Conclusies van de Raad over het ontwikkelen van mediageletterdheid en kritisch denken door onderwijs en opleiding (30 mei 2016).
 12. Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: „Een nieuwe agenda voor vaardigheden voor Europa — Samenwerken ter versterking van het menselijk kapitaal, de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en het concurrentievermogen” (10 juni 2016).
 13. Onderwijs- en opleidingsmonitor 2016 (november 2016).
 14. Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's getiteld: „Onderwijs verbeteren en moderniseren” (7 december 2016).
 15. Conclusies van de Raad en van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over inclusie in verscheidenheid met het oog op hoogwaardig onderwijs voor iedereen (17 februari 2017).
 16. Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's getiteld: „Een nieuwe EU-agenda voor het hoger onderwijs” (30 mei 2017).
 17. Aanbeveling van de Raad over het volgen van afgestudeerden (20 november 2017).
 18. Conclusies van de Raad over de toekomst van arbeid (7 december 2017).
-